EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.6.4.
COM(2025) 616 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Litvánia nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Litvánia nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikkére,

tekintettel az (EU) 2024/1263 rendeletre és különösen annak 17. cikkére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

mivel:

ÁLTALÁNOS MEGFONTOLÁSOK

(1) Az uniós gazdasági kormányzás megreformált kerete 2024. április 30-án hatályba lépett. A gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendelet[1], a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásáról szóló, módosított 1467/97/EK rendelet[2] és a tagállamok költségvetési keretrendszeréről szóló, módosított 2011/85/EU tanácsi irányelv[3] együttesen a megreformált uniós gazdasági kormányzási keret gerincét képezi. A keret reformok és beruházások révén törekszik biztosítani az államadósság fenntarthatóságát, valamint a fenntartható és inkluzív növekedést. Előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, és a középtávra helyezi a hangsúlyt, amihez a szabályok hatékonyabb és következetesebb érvényesítése társul.

(2) Az új gazdasági kormányzási keret középpontjában a tagállamok által a Tanácsnak és a Bizottságnak benyújtott nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek állnak. E terveknek két célkitűzést kell megvalósítaniuk: i. biztosítaniuk kell, hogy az államadósság a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályán álljon, vagy prudens szinten maradjon, a költségvetési hiány pedig középtávon a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá csökkenjen és e szint alatt maradjon, valamint ii. biztosítaniuk kell az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra reagáló, illetve az EU közös prioritásainak kezelését célzó reformok és beruházások megvalósítását. E célból minden tervnek ismertetnie kell egy, a nettó kiadási[4] pályára

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

[2] A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

[3] A Tanács (EU) 2024/1265 irányelve (2024. április 29.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1265, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[4] Nettó kiadások alatt az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkében meghatározottak szerint i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós programokra fordított, teljes mértékben uniós alapokból származó bevételekből fedezett kiadások, iv. az Unió által finanszírozott

vonatkozó középtávú kötelezettségvállalást, amely tényleges költségvetési korlátot állapít meg a terv időtartamára, azaz (a tagállam rendes jogalkotási ciklusától függően) egy négy- vagy ötéves időszakra. Emellett a tervben ki kell fejteni, hogy a tagállam miként fogja biztosítani az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban (ideértve adott esetben a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében megfogalmazott ajánlásokat is) – azonosított fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások megvalósítását, továbbá hogy a tagállam miként fogja kezelni a közös uniós prioritásokat. A költségvetési kiigazítás négyéves időszakra szól, amely legfeljebb három évvel meghosszabbítható, ha a tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások végrehajtása mellett.

(3) A Bizottságnak a terv benyújtását követően értékelnie kell, hogy az megfelel-e az (EU) 2024/1263 rendeletben foglalt követelményeknek.

(4) Ezt követően a Tanácsnak a Bizottság ajánlása alapján ajánlást kell elfogadnia, amelyben meghatározza az érintett tagállam nettó kiadási pályáját, és adott esetben jóváhagyja a költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reform- és beruházási kötelezettségvállalásokat.

A LITVÁNIA NEMZETI KÖZÉPTÁVÚ KÖLTSÉGVETÉSI-STRUKTURÁLIS TERVÉVEL KAPCSOLATOS MEGFONTOLÁSOK

(5) Litvánia 2025. április 30-án benyújtotta nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét a Tanácsnak és a Bizottságnak. A benyújtásra azt követően került sor, hogy a Litvánia által szolgáltatott indokokra tekintettel megállapodás született a Bizottsággal az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikkében meghatározott határidő meghosszabbításáról. A határidő meghosszabbítása azért volt elfogadható, mert 2024. október 13-án és 27-én nemzeti parlamenti választásokra került sor, amelyeket több hónapnyi koalíciós tárgyalások, valamint az új kormány programjáról és annak végrehajtási tervéről[5] folytatott konzultációk követtek.

A terv benyújtását megelőző eljárás

(6) Litvánia a terv benyújtását megelőzően technikai információkat kért[6], amelyeket a Bizottság 2025. január 31-én küldött meg és 2025. április 30-án tett közzé[7]. A

---

programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadások értendők.

5 A kormányzati program végrehajtási terve egy olyan cselekvési terv, amely egyértelmű intézkedéseket és határidőket határoz meg a kormányzati program célkitűzéseinek megvalósítására.

6 A tagállamoknak és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak továbbított előzetes iránymutatás technikai információkat tartalmaz i. a meghosszabbítás nélküli (négyéves) és a meghosszabbított (hétéves) kiigazítási időszakra vonatkozóan, valamint ii. a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel és anélkül. Tartalmazza továbbá a Bizottság középtávú államadósság-előrejelzési keretrendszerében alkalmazott főbb kezdeti feltételeket és alapvető feltételezéseket. A technikai információkat a Bizottság *2023. évi adósságfenntarthatósági figyelőjében* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) leírt módszertan alapján számították ki. A számítás alapját az Európai Bizottság 2024. őszi előrejelzése és annak 2033-ig terjedő középtávú meghosszabbítása képezte, a hosszú távú GDP-növekedés és a népességelöregedéssel kapcsolatos költségek pedig összhangban vannak a Bizottság és a Tanács által közösen kiadott, *az*

technikai információkban a Bizottság megjelölte azt a szintet, amelyet a strukturális elsődleges egyenleg tekintetében 2028-ban biztosítani kell ahhoz, hogy a költségvetési hiány középtávon a GDP 3 %-a alatt maradjon, illetve hogy az államadósság középtávon a GDP 60 %-a alatt maradjon, még a négyéves kiigazítási időszakon túli további költségvetési intézkedések nélkül is. Középtáv alatt a kiigazítási időszak végét követő tízéves időszak értendő. A Litvánia részére megküldött technikai információkat a Bizottság két forgatókönyv szerint készítette el: az egyik forgatókönyv szerint az (EU) 2024/1263 rendelet 9. cikkének (3) bekezdésével összhangban teljesül a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel[8] való összhang, a másik forgatókönyv szerint viszont nem.

A Litvánia számára nyújtott technikai információ meghatározza, hogy – a négyéves kiigazítási időszak során az alkalmazandó költségvetési szabályoknak való megfelelés érdekében, valamint a Bizottság feltételezései alapján – a kiigazítási időszak végén (2028) – a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel nem számoló forgatókönyv alapján – a strukturális elsődleges egyenlegnek el kell érnie legalább a GDP 0,3 %-át, az alábbi táblázatban foglaltak szerint. Tájékoztatásképpen, a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel is számolva, a strukturális elsődleges egyenlegnek a kiigazítási időszak végén (2028) ugyancsak legalább a GDP 0,3 %-át kell kitennie. A költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés azonban nem követelmény Litvánia számára, amely jogosult a technikai információkra.

1. táblázat: A Bizottság által Litvánia részére nyújtott technikai információk

A kiigazítási időszak utolsó éve	2028
A strukturális elsődleges egyenleg minimális értéke (a GDP %-ában), a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés nélküli forgatókönyv alapján	0,3
Csak tájékoztatásul: A strukturális elsődleges egyenleg minimális értéke (a GDP %-ában), a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedést figyelembe vevő forgatókönyv alapján	0,3

Forrás: a Bizottság számításai

(7) Litvánia és a Bizottság az (EU) 2024/1263 rendelet 12. cikkével összhangban 2025 áprilisában szakértői szintű párbeszédet folytatott. A párbeszéd középpontjában a következők álltak: a Litvánia által tervezett nettó kiadási pálya, az annak alapjául szolgáló feltételezések (különösen a GDP-deflátor, a potenciális GDP-növekedési

időskodésről szóló 2024. évi jelentéssel (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

7 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#Lithuania

8 Az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikkében meghatározott, a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés megállapítja, hogy a strukturális elsődleges egyenleg éves javulása a GDP 0,4 százalékpontjának felel meg (vagy a kiigazítási időszak meghosszabbítása esetén 0,25 százalékpontjának), amíg a strukturális hiány a GDP 1,5 %-a alatt van.

ráták, az SFA-tételek, az egyes években lejáró hosszú távú adósság aránya és a hosszú távú kamatlábak) és a 2024. évi eredményadatoknak a technikai információk alapjául szolgáló információkhoz viszonyított eltérésének a hatása – az eredményadatok közül az Eurostat 2025. április 22-én tette közzé az államháztartási hiányra és államadósságra vonatkozó statisztikákat –, valamint az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra reagáló, valamint a méltányos zöld és digitális átállásra, a társadalmi és gazdasági rezilienciára, az energiabiztonságra és a védelmi képességek kiépítésére vonatkozó közös uniós prioritásokat szolgáló reformok és beruházások tervezett megvalósítása.

(8) Litvánia – az általa a tervben szolgáltatott információk szerint – az (EU) 2024/1263 rendelet 11. cikkének (3) bekezdésével és 36. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban 2024 novemberétől 2025 februárjáig konzultációt folytatott a civil társadalom képviselőivel, a szociális partnerekkel, a regionális hatóságokkal és más releváns érdekelt felekkel.

(9) A költségvetésfelügyeleti funkciót ellátó Nemzeti Ellenőrzési Hivatal (a továbbiakban: NAO FI) véleményt nyilvánított a többéves nettó kiadási pályát alátámasztó makrogazdasági előrejelzésről. A NAO FI jóváhagyta a makrogazdasági előrejelzést, és arra a következtetésre jutott, hogy az hiteles makrogazdasági feltételezéseken alapul, és összhangban van a NAO FI által készített előrejelzésekkel.

(10) A tervet a nemzeti parlament európai ügyekkel foglalkozó bizottsága elé terjesztették, majd a litván kormány 2025. április 30-án jóváhagyta.

Egyéb kapcsolódó eljárások

(11) Litvánia 2024. október 25-én benyújtotta a 2025-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslatát. A Bizottság 2024. november 26-án fogadta el véleményét[9] erről a költségvetésiterv-javaslatról.

(12) Litvánia 2025. május 2-án az (EU) 2024/1263 rendelet 26. cikkének (1) bekezdésével összhangban és a 2025. március 19-i C(2025)2000 final bizottsági közlemény alapján kérte a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválását a magasabb védelmi kiadások figyelembevétele érdekében. A Tanács [2025. július 8-án] a Bizottság ajánlása alapján elfogadta a Litvániára vonatkozó nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválásáról szóló ajánlást[10].

(13) A Tanács 2024. október 21-én az európai szemeszter 2024. évi ciklusa keretében több országspecifikus ajánlást[11] intézett Litvániához. A Tanács [2025. július 8-án] az európai szemeszter 2025. évi ciklusa keretében több országspecifikus ajánlást[12] intézett Litvániához.

---

9 A Bizottság véleménye Litvánia költségvetésiterv-javaslatáról, 2024.11.26., C(2024)9058 final.

10 A Tanács ajánlása Litvánia számára az [xxx] tanácsi ajánlásban meghatározott nettó kiadási pályától való eltérésnek és a pálya túllépésének engedélyezéséről (a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása), HL C/2025/xxx, 2025.x.x. XX. o.

11 A Tanács ajánlása (2024. október 21.) Litvánia gazdaság-, költségvetési, foglalkoztatás- és strukturális politikájáról (HL C/2024/6822, 2024.11.29.).

12 A Tanács ajánlása [(2025. július 8.)] Litvánia gazdaság-, szociális, foglalkoztatási, strukturális és költségvetési politikájáról.

A TERV ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS A BIZOTTSÁG ÁLTALI ÉRTÉKELÉSE

(14) Az (EU) 2024/1263 rendelet 16. cikkével összhangban a Bizottság a következőképpen értékelte a tervet:

Kontextus: makrogazdasági és költségvetési helyzet és kilátások

(15) A litván gazdaság 2024-ben 2,8 %-kal nőtt, ami a magánfogyasztás erőteljes növekedésének és az élénk szolgáltatásexportnak tudható be, ugyanakkor a beruházások visszaestek. Az Európai Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint a fogyasztás erős növekedésének és a beruházások szerény élénkülésének köszönhetően a gazdaság 2025-ben várhatóan 2,8 %-kal bővül. A beruházások élénkülésével 2026-ban a reál-GDP növekedése várhatóan ismét gyorsulni fog, 3,1 %-ra. Az előrejelzés távlatában (azaz 2025–2026-ban) Litvániában a potenciális-GDP-növekedés a 2024. évi 2,7 %-ról 2025-ben várhatóan kismértékben, 2,8 %-ra nő, 2026-ban pedig 2,2 %-ra csökken, aminek oka a népesség természetes fogyása és az ukrajnai háború elől Litvániába menekült személyek számának csökkenése. A munkanélküliségi ráta 2024-ben 7,1 % volt, és a Bizottság előrejelzése szerint 2025-ben 6,8 %, 2026-ban pedig 6,6 % lesz. Az infláció (GDP-deflátor) a 2024. évi 3,4 %-ról 2025-ben várhatóan 3,6 %-ra nő, majd 2026-ban ismét csökkenni fog, 2,4 %-ra.

(16) Ami a költségvetési helyzet alakulását illeti, Litvánia 2024. évi költségvetési hiánya a GDP 1,3 %-ának felelt meg. A mutató értéke az Európai Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint 2025-ben a GDP 2,3 %-ára nő, és – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2026-ban is 2,3 %-on marad. Az államadósság 2024 végén a GDP 38,2 %-át tette ki. Az Európai Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint az adósságráta 2025 végére várhatóan a GDP 41,2 %-ára, majd 2026 végére 43,9 %-ra emelkedik. Költségvetési előrejelzésében a Bizottság a középtávú tervekben szereplő kötelezettségvállalások közül csak azokat veszi figyelembe, amelyeket hitelt érdemlően bejelentett és kellő részletességgel meghatározott konkrét szakpolitikai intézkedések támasztanak alá.

A tervben szereplő nettó kiadási pálya és főbb makrogazdasági feltételezések

(17) Litvánia nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terve a 2025–2029-es időszakra vonatkozik, és négy évre szóló költségvetési kiigazítást irányoz elő.

(18) A terv tartalmazza az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkében előírt valamennyi információt.

(19) Litvánia a tervben kötelezettséget vállal a 2. táblázatban feltüntetett nettó kiadási pálya követésére, ami 2025-től 2029-ig a nettó kiadások évi 5,0 %-os átlagos növekedését, a 2025–2028-as kiigazítási időszakban pedig a nettó kiadások évi 5,2 %-os átlagos növekedését jelenti.

(20) A technikai információ (lineáris kiigazítási pályát feltételezve) alapján a nettó kiadások a 2025–2029-es időszakban átlagosan 4,2 %-kal, a 2025–2028-as időszakban pedig 4,3 %-kal nőnek. A tervben vállalt nettó kiadási pálya a jelentések szerint a GDP 0,3 %-ának megfelelő strukturális elsődleges egyenleget eredményez a kiigazítási időszak végén (2028). Ez megegyezik a 2028. évi strukturális elsődleges egyenlegre vonatkozóan a Bizottság által a 2025. január 31-i technikai információkban megadott, a GDP 0,3 %-át kitevő minimális szinttel.

(21) A terv feltételezése szerint a potenciális-GDP-növekedés (a 2024. évi 2,8 %-ról) 2029-ben 1,8 %-ra csökken. A terv azzal is számol, hogy a GDP-deflátor növekedési rátája (a 2024. évi 2,8 %-ról) 2025-ben 3,4 %-ra nő, majd 2028-ban és 2029-ben 2,5 %-ra csökken.

2. táblázat: A Litvánia tervében szereplő nettó kiadási pálya és főbb feltételezések

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Átlag a terv érvényes-ségi idő-szakában 2025–2029	Átlag a kiigazítási időszak-ban 2025–2028
A nettó kiadások növekedése (éves, %)	n.a.	6,1	5,2	4,8	4,5	4,3	5,0	5,2
A nettó kiadások növekedése (kumulálva, a 2024-as bázisévtől, %)	n.a.	6,1	11,6	17,0	22,3	27,5	n.a.	n.a.
Potenciális-GDP-növekedés (%)	2,8	2,5	2,3	2,1	2,0	1,8	2,4	2,3
Infláció (GDP-deflátor növekedése) (%)	2,8	3,4	2,8	2,6	2,5	2,5	2,8	2,8

Forrás: Litvánia középtávú költségvetési-strukturális terve és a Bizottság számításai

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államadósságra gyakorolt hatásai

(22) Ha a tervben vállalt nettó kiadási pálya és az alapul szolgáló feltételezések megvalósulnak, az államadósság a terv szerint a 2024. évi 38,5 %-ról a kiigazítási időszak végére (2028) fokozatosan a GDP 43,7 %-ára emelkedne, amint az a következő táblázatban is szerepel. A kiigazítást követően az államadósság a tervek

szerint 2031-ig kismértékben csökken, majd középtávon ismét növekszik, és 2038-ban eléri a GDP 48,4 %-át.

3. táblázat: Az államadósság és az államháztartási egyenleg alakulása Litvánia tervében

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2038
Államadósság (a GDP %-ában)	38,5	41,0	42,5	43,5	43,7	43,2	48,4
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	–1,3	–1,3	–1,3	–1,3	–1,2	–1,4	–3,0

Forrás: Litvánia középtávú költségvetési-strukturális terve

A terv értelmében tehát az államadósság középtávon a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt maradna. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 16. cikkének (2) bekezdésében az államadósságra vonatkozóan előírt kritériumnak.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államháztartási egyenlegre gyakorolt hatásai

(23) A tervben foglalt nettó kiadási pálya és feltételezések alapján a GDP-arányos államháztartási hiány a GDP 1,3 %-ról a kiigazítási időszak végére (2028) a GDP 1,2 %-ára csökkenne. A terv értelmében tehát az államháztartási egyenleg a kiigazítási időszak végén (2028) nem lépné túl a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket.

(24) Emellett a kiigazítási időszakot követő tíz évben (azaz 2038-ig) a költségvetési hiány nem lépné túl a GDP 3 %-át. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a tervben előterjesztett nettó kiadási pálya eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet 16. cikkének (2) bekezdésében a költségvetési hiányra vonatkozóan előírt kritériumnak.

A tervben foglalt makrogazdasági feltételezések

(25) A terv olyan feltételezéseken alapul, amelyek eltérnek a Bizottság által 2025. január 31-én Litvánia részére megküldött feltételezésektől. A terv 2025. február 28-át használja a makrogazdasági és költségvetési előrejelzésekhez figyelembe vett adatok és egyéb információk zárónapjaként. A terv nem veszi figyelembe az Eurostat által 2025 áprilisában közzétett, 2024-re vonatkozó legfrissebb eredményadatokat. Mindazonáltal a kiigazításra vonatkozó számításokhoz használt 2024. évi adatok és az Eurostat által közzétett adatok közötti különbségek csekélyek, így nem befolyásolják lényegesen a kiigazítási szükségleteket. Az adatok és egyéb információk késői zárónapja mellett a terv további kilenc változóra, nevezetesen a potenciális GDP-re, a GDP-deflátorra, az

implicit kamatlábakra és a piaci kamatlábakra, a 2025. évi bevételrugalmasságra, az SFA-tételekre és az egyszeri tételekre, az adósságösszetételre és a lejárati profilra vonatkozóan is különböző feltételezéseket alkalmaz. A feltételezések ezen eltéréseit körültekintően meg kell vizsgálni, különös tekintettel arra, hogy a nettó kiadások átlagos növekedése a terv szerint magasabb, mint ami a technikai információból következik. Alább felsoroljuk a feltételezések közötti, a nettó kiadások átlagos növekedésére a legjelentősebb hatást gyakorló különbségeket, az egyes különbségek külön-külön történő értékelésével együtt.

– A terv a makroszintű költségvetési változók tekintetében frissebb statisztikai adatokon és becsléseken alapul 2024 tekintetében. Ez az eltérés kellően indokolt, mivel így a terv frissebb információkat vesz figyelembe. Nevezetesen az államháztartási hiány alacsonyabbnak bizonyult a Bizottság technikai információiban feltételezettnél, ami jobb kiindulási költségvetési helyzetet eredményez. Ez a feltételezés hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest magasabb legyen a nettó kiadások átlagos növekedése a terv által lefedett időszakban.

– A terv egyenletes potenciáliskibocsátás-növekedéssel kalkulál, ami miatt a nettó kiadások átlagos növekedése a terv által lefedett időszakban magasabb a Bizottság feltételezéseihez képest. Az alternatív potenciális növekedési feltételezések alkalmazása az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikke (1) bekezdésének f) pontja alapján megengedett, feltéve hogy az előrejelzési időhorizonton (azaz a 2038-ig tartó időszakon) belüli kumulatív növekedés nagyjából összhangban van a Bizottság feltételezéseivel, ami e terv esetében így van. Következésképpen ez a feltételezés kellően megalapozottnak tekinthető.

– A terv a piaci várakozásokon alapuló aktualizált konvergenciaértéket alkalmaz a GDP-deflátorra. A terv emellett 2025-re valamivel alacsonyabb GDP-deflátorral, 2026-ra pedig valamivel magasabb GDP-deflátorral számol a Bizottság feltételezéseihez képest. Ezek miatt a nettó kiadások átlagos növekedése a terv által lefedett időszakban nagyobbnak adódik. A különbségek részben a frissebb információkra vezethetők vissza, különösen a fogyasztóiár-infláció 2025 első hónapjaiban bekövetkezett alakulása, és azon belül is az energia- és élelmiszerárak alakulása tekintetében. Ezzel szemben a terv a konvergenciaértékhez való gyorsabb közelítést feltételez a lineáris konvergenciaszabályhoz képest, amely részben ellensúlyozza a GDP-deflátorra vonatkozó egyéb feltételezésekben mutatkozó különbségeknek a nettó kiadások maximális növekedésére gyakorolt hatását. Bár a 2026. évi deflátorra vonatkozó feltételezés nem veszi figyelembe az árupiacokon 2025 áprilisa óta bekövetkezett deflációs hatásokat, a 2027–2028-as meredekebb csökkenéssel együtt a GDP-deflátorra vonatkozó feltételezés eltérése kellően megalapozottnak tekinthető.

– A nettó kiadások 2025. évi növekedésére vonatkozó, a tervben bemutatott kötelezettségvállalás azt jelenti, hogy Litvánia 2025-re egynél nagyobb bevételrugalmasságot feltételez. Ez a feltételezés hozzájárul ahhoz, hogy a Bizottság feltételezéseihez képest magasabb legyen a nettó kiadások átlagos növekedése a terv által lefedett időszakban. Ez a feltételezés nem áll összhangban az adósságfenntarthatósági elemzés közös keretével.

– A terv a Bizottság által közölt technikai információkhoz képest óvatosabb feltételezéseket alkalmaz az implicit és a piaci kamatlábakra, valamint az SFA-tételekre vonatkozóan. Ezek miatt a nettó kiadások átlagos növekedése a terv időtávlatában kisebbnek adódik. Ezt az eltérést a prudens költségvetési politika indokolja, ezért kellően indokoltnak tekinthető.

A feltételezések fennmaradó eltérései nem gyakorolnak lényeges hatást a nettó kiadások átlagos növekedésére a Bizottság feltételezéseihez képest. Összességében a kamatlábakra és az SFA-tételekre vonatkozó óvatosabb feltételezésből eredő, a nettó kiadások átlagos növekedésére gyakorolt hatás ellensúlyozza a 2025. évi bevételrugalmasságra vonatkozó eltérő feltételezés hatását. Ez azt jelenti, hogy a tervben szereplő és a technikai információknak megfelelő nettó kiadási pálya közötti különbség a Bizottság által kellően megalapozottnak talált feltételezések alapján indokolt. Összességében a feltételezések közötti eltérések együttesen azt eredményezik, hogy a nettó kiadások átlagos növekedése a nettó kiadásoknak a technikai információból következő átlagos növekedéséhez képest nagyobb a tervben. A fenti értékelés alapján a terv megfelel az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkének b) pontja szerinti követelménynek. A Bizottság a nettó kiadási pályának való megfelelés jövőbeli értékelése során figyelembe fogja venni a terv feltételezéseire vonatkozó fenti értékelést.

A terv szerinti költségvetési stratégia

(26) A tervben foglalt indikatív költségvetési stratégia szerint a nettó kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalásokat kiadáskorlátozás és a bevételt növelő diszkrecionális intézkedések révén fogják végrehajtani. A költségvetési stratégia olyan adópolitikai változtatásokat tartalmaz, amelyek célja a személyi jövedelemadó progresszivitásának javítása, a beruházásoknak a társasági adó felülvizsgálata révén történő ösztönzése, az adóalap szélesítése és az adókijátszás visszaszorítása az intelligensebb adóigazgatás és a nemzetközi együttműködés révén. A stratégia emellett a közszférában az olyan eszközök révén elérhető jövőbeli megtakarításokat emeli ki, mint a nulla bázisú költségvetés-tervezés, az alacsony prioritású kiadások csökkentése és a közkiadások éves felülvizsgálata a hatékonyság növelése és a források magasabb prioritást élvező területekre, például a honvédelembe történő átcsoportosításának lehetővé tétele érdekében. Az előirányzott szakpolitikai intézkedések részleteit meg kell erősíteni vagy ki kell igazítani, majd számszerűsíteni kell az éves költségvetésekben. Egyes intézkedéseket a parlament által 2024. december 19-én elfogadott 2025. évi költségvetésben határoztak meg, míg más intézkedéseket várhatóan a későbbi költségvetésekben erősítenek meg. A 2025-re tervezett intézkedések közé tartozik a bevételi oldalon jövedéki adók – főként a szennyező üzemanyagokra kivetett adók – emelése, valamint a társaságiadó-kulcs emelése, amelyek pozitív költségvetési hatással járnak. A személyi jövedelemadó alóli mentességnek a kiigazítása – ami az adómentes jövedelem összegét érinti – csökkenteni fogja a bevételeket. A kiadási oldalon a közszféra béreire, a védelemre és a nyugdíjakra fordított kiadások növelését tervezik. Ugyanakkor a tervben szereplő indikatív költségvetési stratégia végrehajtása kockázatokkal jár, mivel egyes konkrét intézkedések kidolgozása még várat magára, az adókijátszás elleni küzdelmet célzó intézkedésekből származó többletbevételek szintjét általában nehéz megjósolni, és további költségvetési mozgásteret kell biztosítani az egészségügy, a szociális védelem és más közszolgáltatások finanszírozásának növelése érdekében, amint azt a Tanács is ajánlotta.

A tervben szereplő azon tervezett reformok és beruházások, amelyek az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra való reagálást és az Unió közös prioritásainak megvalósítását célozzák

(27) A terv ismerteti azokat a szakpolitikai törekvéseket, amelyek az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban – azonosított fő kihívások kezelését, valamint a közös uniós prioritások megvalósítását célzó reformokra és beruházásokra vonatkoznak. A terv 60 reformot és beruházást tartalmaz, amelyek közül 11-hez a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, 25-höz pedig a kohéziós politikai alapok biztosítanak pénzügyi támogatást. A terv reformjai és beruházásai egy meglévő kormányzati stratégiai dokumentumon („A Litván Köztársaság tizenkilencedik kormányzati programjának végrehajtási terve”) alapulnak.

(28) A méltányos zöld és digitális átállás közös prioritására vonatkozóan, beleértve az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott éghajlat-politikai célkitűzéseket is, a terv olyan reformokat és beruházásokat tartalmaz, amelyek célja a megújuló energiaforrások részarányának növelése a villamosenergia-hálózatokba való integrációjuk biztosítása révén, a távfűtési, melegvíz- és hűtőrendszerek energiahatékonyságának növelése, valamint az alternatív üzemanyagok elektromos töltőinfrastruktúrájának és üzemanyagtöltő infrastruktúrájának fejlesztése. A terv olyan intézkedéseket is bemutat, amelyek előmozdítják a litván ipar dekarbonizációját, és javítják a hulladékkeletkezés hatékonyabb megelőzésére, valamint a másodlagos nyersanyagok kezelésére és visszanyerésére irányuló ösztönzőket. Végezetül a terv az ultragyors széles sávú lefedettség országon belüli bővítésének részeként olyan intézkedéseket is ismertet, amelyek célja a legalább öt litván megyében való működéshez szükséges mobil infrastruktúra kialakítása. Ezek és a tervben szereplő egyéb intézkedések hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérséklésére és fenntarthatóságára vonatkozó 2023., 2022. és 2020. évi országspecifikus ajánlások végrehajtásához, különösen a dekarbonizáció és a megújulóenergia-termelés bővítése, valamint az energiahatékonyság és a fenntartható közlekedés fejlesztése tekintetében. Az intézkedések a nagyon nagy kapacitású széles sávú hálózatok bővítésére vonatkozó országspecifikus ajánlások kezeléséhez is hozzájárulnak.

(29) Ami a társadalmi és gazdasági rezilienciára vonatkozó közös prioritást illeti – amelybe a szociális jogok európai pillére is beletartozik –, a terv olyan reformokat és beruházásokat tartalmaz, amelyek célja a szociális ellátások alapösszegeire vonatkozó indexálási rendszer módosítása annak érdekében, hogy az jobban tükrözze az árak és az átlagbérek alakulását; a társadalombiztosítási nyugdíjak indexálásának kiigazítása; a foglalkoztatást támogató intézkedések végrehajtásának támogatása; fenntartható költségvetés-alapú finanszírozási modell bevezetése a felnőttképzés számára; valamint az egész országra kiterjedően a regionális karrierközpontok hálózatának kiépítése. A terv emellett olyan reformokat és beruházásokat tartalmaz, amelyek célja a szociális lakhatásra vonatkozó minőségi követelmények bevezetése, valamint a szociális szolgáltatásokra vonatkozó minőségi követelmények meghatározása, végrehajtása, alkalmazása és fenntartása. Végezetül a terv céljai között szerepel az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés és az egészségügyi ellátás minőségének javítása, az egészségügyi szakemberek hiányának csökkentése és a betegségmegelőzés javítása. Ezek a reformok és beruházások hozzájárulnak azon 2023., 2020. és 2019. évi országspecifikus ajánlások kezeléséhez, amelyek a szociális szolgáltatások kialakításának és nyújtásának javítására, az aktív

munkaerőpiaci intézkedések végrehajtásának javítására, az egészségügyi rendszer rezilienciájának megerősítésére, valamint az egyenlőtlenség, a szegénység és a társadalmi kirekesztés csökkentésére irányulnak.

(30) Az energiabiztonság közös uniós prioritásával kapcsolatban a tervben szerepel a Litvánia és Lengyelország közötti stratégiai együttműködési projekt befejezése, valamint az energiarendszerek rezilienciájának stratégiai pontokon történő megerősítése drónelhárító rendszerek telepítése, felszerelések készletfelhalmozása vagy biztonsági falak építése révén. Ezek a reformok és beruházások hozzájárulnak az energiabiztonságra vonatkozó 2023. évi országspecifikus ajánlásnak való megfeleléshez.

(31) A védelmi képességekkel kapcsolatos közös uniós prioritással összefüggésben a terv reformokat és beruházásokat tartalmaz a nemzeti gyalogsági hadosztály és az azt támogató katonai egységek fejlesztésére, a Litvániában állomásozó német dandár ellátásához szükséges infrastruktúra fejlesztésére, a litván védelmi ipar megerősítésére és a tudományos-technológiai fejlődés előmozdítására.

(32) A terv információval szolgál a kohéziós politikai alapokkal és Litvánia helyreállítási és rezilienciaépítési tervével való koherenciáról és – adott esetben – kiegészítő jellegről. A terv a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő intézkedéseket is tartalmaz, például a megújuló üzemanyagok előállításával és a közlekedési ágazatban való alkalmazásukhoz szükséges infrastruktúra fejlesztésével, vagy a foglalkoztatást támogató intézkedések javításával összefüggésben. A terv ugyanazokat a célkitűzéseket is támogatja, mint a helyreállítási és rezilienciaépítési terv.

(33) A terv célja, hogy hozzájáruljon az Unió közös prioritásaihoz kapcsolódó litvániai közberuházási szükségletek kielégítéséhez. A beruházási igények nagyrészt a reformokról és beruházásokról szóló szakaszban felvázolt beruházásokhoz kapcsolódnak. A védelem tekintetében a terv kifejti, hogy a litván védelmi tanács kifejezte azon törekvését, hogy 2026 és 2030 között 28 milliárd EUR-t fordítsanak védelemre, ami évente a GDP 5–6 %-ának felel meg. Ez meghaladja a NATO által a GDP 2 %-ában meghatározott referenciacélt.

A Bizottság következtetése az értékelés alapján

(34) Összességében a Bizottság úgy véli, hogy Litvánia terve eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet követelményeinek.

ÁTFOGÓ KÖVETKEZTETÉS

(35) Helyénvaló, hogy a Tanács az (EU) 2024/1263 rendelet 17. cikkével összhangban a tervben foglalt nettó kiadási pályát javasolja a Litvániának címzett ajánlásában,

AJÁNLJA, hogy Litvánia:

1. Biztosítsa, hogy a nettó kiadások növekedése ne haladja meg az ezen ajánlás I. mellékletében meghatározott felső határokat.

I. MELLÉKLET

A nettó kiadások maximális növekedési rátája
(éves és kumulált növekedési ráták nominális értéken)

Litvánia

Évek		2025	2026	2027	2028	2029
Növekedési ráta (%)	Éves	6,1	5,2	4,8	4,5	4,3
	Kumulált (*)	6,1	11,6	17,0	22,3	27,5

(*) A kumulált növekedési ráták a 2024-es bázisév alapján kerültek kiszámításra. A kumulált növekedési rátákat az utólagos megfelelésnek a kontrollszámlán történő éves nyomon követése során használják.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök